

Årsplan 2023-2024 – Det humanistiske fakultet

Innledning

Høsten 2021 vedtok fakultetet sin strategi for dette tiåret «HF 2030 – Kunnskap for det 21. århundret», og årsplanen skal bidra til å realisere ambisjoner og mål i fakultetets strategi. Årsplanen skal gi et bilde av hvor vi er i de langsiktige prosessene innen fakultetets virksomhetsområder. Planen dekker ikke hele virksomhetens aktivitet, men konsentrerer seg om noen elementer. Et mål for årsplanen er å prioritere mellom tiltak med tanke på en best mulig forvaltning av ressursene.

På studiefeltet fortsetter fakultetet arbeidet for å forbedre læringsmiljøet og tydeliggjøre arbeidsrelevansen i utdanningene. Dette er viktig både med tanke på studentenes trivsel, helse og gjennomføring. Det er et underliggende premiss at tiltak skal bidra til en bedre kobling mellom utdanning og forskning.

Gitt dagens kutt i Forskningsrådet, og spesielt i Banebrytende forskning (FRIPRO), er en bevisst satsing på søknader til de tematiske programmene i Forskningsrådet og EU viktigere enn noen gang. En orientering mot utfordringsdrevet forskning er også i tråd med HFs strategi.

Fakultetet er i ferd med å utarbeide «Strategiske satsinger 2024-2028», og disse vil prege kommende årsplaner sterkere. Engasjement og synlighet både i Oslo og nasjonalt er også viktig i årene som kommer, og HF satser på å arrangere en ny versjon av «Humaniorafestivalen» i 2024.

En ny finansieringsmodell for sektoren er etter alt å dømme på trappene, og det råder en viss usikkerhet i så måte. Dette gjør forutsigbarhet enda viktigere, ikke minst for et fakultet som har en stor andel av bevilgningene bundet opp i faste personalutgifter. Målet er å sikre en økonomi som gjør det mulig å opprettholde utdanning og forskning på dagens nivå eller bedre i framtiden. Studentene er fakultetets største inntektskilde, og det er avgjørende å sikre en rekruttering av studenter som gjennomfører studiene. I tillegg er viktig å holde oppe nivået på de eksterne inntektene.

Utdanning

HFs tiltak 1: Læringsmiljø og arbeidsrelevans

Studenter som kommer til HF skal få en *Myk landing*, og overgangen fra videregående til universitetet skal bli bedre. Prosjekt *Myk landing* vil utvikles og testes ut i faser. Høsten 2022 piloteres leseprosjektet *Hele HF Leser!* Fakultetet og instituttene skal i perioden implementere tiltak for å bedre læringsmiljøet for alle HFs studenter, flere hentet fra Handlingsplanen for læringsmiljø:

- Foreningsdag, hvor fakultetets foreninger kan vise seg frem og rekruttere nye medlemmer
- Arrangement med Akademisk skriving,
- Skrivenatt på Sophus Bugges hus
- Arrangementer i forbindelse med Verdensuken for psykisk helse: *Vi trenger hverandre*
- Arrangement om eksamen og eksamensangst i samarbeid med Rådgivertjenesten
- Gjenbruksdager hvor fakultetet tilrettelegger for bytte av bøker og klær

Fakultetet og instituttene skal finne faste rutiner for å promotere de nye mulighetene på mobilitetsfeltet som er kommet innen Circle U: Utveksling mellom partneruniversitetene,

sommerskoler, felles emner innen demokrati, global helse, regionale språk og kultur og klima, «case-konkurranser» og aktiviteter innen innovasjon og entreprenørskap.

Fakultetet og instituttene skal videreutvikle Jobbklar i Canvas med e-læringsmoduler knyttet til karrierelæring, digitalisering og andre arbeidsrelevante ferdigheter. Det skal undersøke ulike muligheter/løsninger for å knytte gjennomførte kursmoduler i Jobbklar i Canvas til et automatisk generert karrierediplom/diploma supplement.

Forventede resultater 2023

- Flere førsteårsstudenter gjennomfører det første studieåret med full progresjon
- Flere HF-studenter deltar i felles faglige og sosiale arrangementer, og flere er til stede på campus
- Fakultetet har etablert faste rutiner for å promotere Circle Us tilbud overfor studentene på en relevant måte.
- Casekonkurranskonseptet er knyttet til studieprogrammene, gjerne som vurderingsform eller som obligatorisk aktivitet på et emne.

HF's tiltak 2: Rekruttering til master

Masterprogrammene skal få en tettere kobling til arbeidslivet, og revideres med tanke på å gjøre disse mer relevante for studenter med tanke på jobb etter studiet. Alternativer her kan være å skrive masteroppgave i samarbeid med arbeidsgiver, innføre kortere masteroppgave, eller på andre måter tilrettelegge for praksisnære oppgaver/samarbeid med praksismiljøer.

Kommunikasjonen av masterprogrammene må fornyes, tiltak som kan prøves ut er «sprettopp»-kafe, tekstverksteder for å bedre nettsidene, samt videoer som presenterer programmene på en informativ og appellerende måte.

Det ønskes også å se på andre muligheter for rekruttering av internasjonale søkere.

Forventede resultater 2024:

- Antallet HF's egne bachelorkandidater som søker masterprogram på HF øker.
- En økning i kvalifiserte internasjonale mastersøkere.

HF's tiltak 3: Økt sammenheng og progresjon i studieløpet

Studieløpet på HF's studieprogrammer må bli mer helhetlig, med en tydeligere sammenheng mellom de ulike emnene og slik at progresjonen i studieløpet tydeliggjøres.

Dette arbeidet krever innsats fra undervisningsledere, studieledere, faggruppeløpere og emneansvarlige med fokus på hva studentene lærer og når i studieløpet de lærer det. Avprivatisering, bedre koordinasjon når studieprogram utvikles og et system som sikrer varighet er forutsetninger for å lykkes.

Arbeidet startet høsten 2022 i undervisningsledernetverket, før andre grupper koples på.

En del av dette arbeidet blir å undersøke hvordan relevant innhold i studieprogrammene kan profileres og tilbys som etter- og videreutdanning (EVU). Basert på en undersøkelse av etterspørsel som gjøres høsten 2022, vil det utlyses såkornmidler til tre EVU-tilbud i løpet av studieåret 22/23. Minst ett av tilbudene skal være rettet mot lektorer i videregående skole.

Forventede resultater 2023:

- Det er satt i gang et prosjekt for å få mer helhet i studieløpet - *Prosjekt helhet*.

Forventede resultater 2024:

- Rutiner for å sikre helhet og progresjon i studieløpene er utarbeidet.

Forskning

HF's tiltak 4: Tematiske programmer og utfordringsdrevet forskning

I tråd med fakultetets strategi 2030 skal HF være en sentral bidragsyter til å identifisere, forstå og løse samfunnsutfordringer. Fakultetets faglige bredde og disiplinstyrke gir gode muligheter for utfordringsdrevet og samfunnsrelevant forskning. For å bedre utnytte dette potensialet skal fakultetets fagmiljøer øke deltakelsen i Forskningsrådets og EUs tematiske programmer. Fagmiljøene skal også øke deltakelsen ved Forskningsrådets utlysning til Samarbeidsprosjekter for å møte utfordringer i samfunn og næringsliv. For å lykkes med ambisjonene må fagmiljøene samarbeide med miljøer og samfunnsaktører ut over fakultetet og universitetet.

Fakultetet og instituttene må identifisere motiverte søkermiljøer og støtte disse i søknadsarbeidet. Fakultetet skal sammen med instituttene kombinere generell og bred informasjon og kompetanseheving, med direkte søknadsstøtte til relevante enkeltmiljøer.

Under den nye satsingen UiO:Demokrati vil det være tverrfaglige forskningsgrupper som kan utvikle prosjektsøknader som er relevante for tematiske utlysninger, og som kan være aktive deltakere på gravitasjonsområdet Demokrati og integrering i Oslo Science City.

Fakultetet skal sikre god informasjon, kompetanse og administrativ støtte. Relevante programmer og utlysninger må identifiseres, og det må bygges opp kompetanse om både rammene for tematiske søknader og drift av prosjekter. Kompetanse, erfaringer og informasjon skal deles bl.a. i egne arrangementer for forskere og i fakultetets nettverk for forskningsledelse og -administrasjon.

Fakultetet vil i samarbeid med instituttene tilby skreddersydd støtte til noen miljøer med konkrete planer om å utvikle søknader, enten som partner eller koordinator.

Forventede resultater 2023:

- Relevante fagmiljøer bruker sine prosjekter til å søke på Forskningsrådets og/eller EUs tematiske utlysninger.
- Forskningsledere og forskningsadministrasjon har fått økt kompetanse, og kan bistå i utviklingen av tematiske søknader.

HF's tiltak 5: Ph.d.-programmet

I februar 2022 vedtok fakultetsstyret en toårig handlingsplan for fakultetets forskerutdanning. Planen har som mål å øke kvaliteten på forskerutdanningstilbudet, både kurstilbud, veiledning og oppfølging. Tiltak som bidrar til karriereutvikling vil også være en viktig del av arbeidet i det siste året av handlingsplanens virkeperiode.

Forventede resultater 2023:

- Tiltak er gjennomført i henhold til handlingsplanen.
- Instituttene, i samarbeid med fakultetet, har et forutsigbart opplæringstilbud med høy kvalitet til ph.d.-kandidatene.

- Fakultetet har et tilbud om ulike karriereutviklingstiltak til sine ph.d.-kandidater.

HF's tiltak 6: Åpen publisering og forskningsinfrastruktur

UiO har vedtatt en strategi for åpen publisering. Fakultetet og instituttene skal sammen legge til rette for at forskerne kan følge opp UiOs strategi, tilfredsstillende kravene fra Forskningsrådet og EU, og publisere i kvalitetssikrede kanaler som sikrer at forskningsresultatene når bredt ut. Fakultetet skal legge til rette for økt kompetanse om åpen publisering og problemstillinger knyttet til åpen publisering.

Fakultetet skal bidra til at fakultetets forskningsmiljøer har tilgang til relevant forskningsinfrastruktur, samt videreføre arbeidet med å fremme humanioras plass ved tildeling av infrastruktur midler internt ved UiO og fra Forskningsrådet. Fakultetet skal sammen med institutter og sentre bidra til bedre koordinering av og samarbeid om labor og infrastruktur på tvers av universitetet.

Forventede resultater 2023:

- Fakultetet har i samarbeid med institutter og andre relevante aktører gjennomført arrangementer som har bidratt til å øke kunnskapen om åpen publisering.

Forventede resultater 2024:

- Eksisterende forskningsinfrastruktur og kompetanse utnyttes bedre og mer effektivt.

Kunnskap i bruk

HF's tiltak 7: Formidling

I HF's strategi står det «HF er en kunnskapsbasert premissleverandør som bidrar til debatt og kunnskapsdeling i allmenheten gjennom utstrakt formidling. Som et hovedstadsfakultet skal HF være en synlig aktør i Oslo».

HF har i mange år jobbet målrettet med formidling av høy kvalitet, noe som sikrer fakultetet stadig bedre synlighet både på og utenfor UiO. HF skal fortsette å jobbe kunnskapsbasert med formidling - både ivareta velfungerende kanaler og formater, og utforske nye - for å nå eksisterende og nye målgrupper. HF skal fortsette arbeidet med å forvalte og løfte fakultetets nettsider, hf.uio.no.

I 2022 arrangerte HF *Demokratidagene – Humaniorafestivalen 2022*. Formidlingsinitiativet var et vellykket bidrag til fakultetets strategiske mål om «å ta i bruk nye kommunikasjonsformer og – arenaer for å formidle humanistisk kunnskap». Som en oppfølger arrangerer HF derfor Humaniorafestivalen 2024.

Fakultetet skal også se mer helhetlig på hvordan kommunikasjon kan implementeres i alle deler av organisasjonen, slik at vi sikrer at vi når våre ambisjoner i strategier og planer, som å sørge for god rekruttering og å synliggjøre forskningens samfunnsbidrag, tverrfaglighet og humanioras relevans i samfunn og arbeidsliv.

Forventede resultater 2023:

- Overordnet tema, innretning og eventuell samarbeidspartner for Humaniorafestivalen 2024 er besluttet. Planlegging av initiativet er i gang.
- HF har utforsket mulighetene på UiOs nye formidlingsarena Domus Bibliotheca.
- Fakultetet har laget en plan for langsiktig forvaltning av hf.uio.no for å sikre kvaliteten på nettstedet.

Forventede resultater 2024:

- Humaniorafestivalen 2024 er gjennomført.

Personalpolitikk

HF's tiltak 8: Arbeidsmiljø og mangfold

Et godt arbeidsmiljø er en forutsetning for å lykkes med de faglige ambisjonene. I HF's strategi 2030 står det at ansatte og studenter skal møte et godt sosialt lærings- og arbeidsmiljø preget av medbestemmelse og kunnskapsdeling, og at muligheter for medvirkning og deltakelse skal synliggjøres. HF måler jevnlig arbeidsmiljøet i en Arbeidsmiljø- og klimaundersøkelse (ARK) som sist ble gjennomført i 2020. En ny undersøkelse er tenkt gjennomført samlet for hele UiO.

HF skal følge opp Handlingsplan for likestilling og mangfold 2020-2023. Fakultetet har blant annet rekruttert mange internasjonale ansatte de siste årene, og en viktig del av mangfoldsarbeidet er at de blir godt integrert faglig og sosialt. Som et ledd i det skal HF følge opp fakultetsstyrets vedtak om retningslinjer for praktisering av språkkravet og et styrket mottaksapparat for nytilsatte.

HF starter et mentorprogram for alle fast vitenskapelige ansatte høsten 2022, og et nytt kull vil begynne i august 2023. Fakultetet skal også ferdigstille lederverktøy for mottak av ansatte og en informasjonshåndbok for nyansatte. Det skal gjennomføres skreddersydde språkkurs og oppfølgingsmøter med enhetene i 2023.

Det skal også gjennomføres en workshop for kvinnelige ledere/kvinner med lederpotensiale blant de vitenskapelig ansatte med tanke på å øke kvinneandelen i lederstillinger og lederverv.

Forventede resultater 2024:

- ARK-undersøkelsen er gjennomført og resultatene blir fulgt opp av ledelsen på enhetene
- Felles innsats for integrering av nye fast vitenskapelig ansatte har ført til bedre bruk av fakultets ansattressurser
- Flere av de ansatte med internasjonal bakgrunn kan undervise på norsk.
- HF har flere kvinnelige lederkandidater til neste instituttlederperiode

HF's tiltak 9: Karriereutvikling for forskere i tidlig karrierefase

Universitetsstyret vedtok i 2020 standarder for UiOs karrierestøtte til forskere i tidlig karrierefase. Fakultetets ansvar for å utvikle forskertalenter skal møte både akademias og samfunnets behov. Alle postdoktorer og ph.d.-stipendiater skal lage karriereplaner, som følges opp av instituttene.

Fakultetet skal tilby karriereutviklingstiltak for postdoktorer. Karrieretiltak rettet mot ph.d.-kandidater vil inngå som en del av forskerutdanningen ved HF.

Forventede resultater 2023

- Fakultetet har etablert en fast arrangementsrekke med tematiske samlinger for postdoktorene.
- Fakultetet har testet ut karriereveiledning/coaching for en gruppe forskere i tidlig karrierefase.

Virksomhetsovergripende tiltak

HF's tiltak 10: Ressursplanlegging for fremtiden

Prosjektet Ressursplanlegging for fremtiden foreslår at Retningslinjer for praktisering av arbeidspliktbestemmelsene ved Det humanistiske fakultet revideres for å muliggjøre bruk av felles verktøy og større grad av likebehandling mellom instituttene.

Det nedsettes en arbeidsgruppe med representanter fra alle instituttene med spredning på stillingstyper som ledes av dekan/prodekan. Arbeidsgruppen skal levere et fullstendig forslag til reviderte retningslinjer.

Når retningslinjene er revidert må normer for undervisning, pensum og vurdering også revideres, både når det gjelder tid knyttet til ulike undervisningstyper og til hvilke undervisningstyper som nå er aktuelle etter digitaliseringen.

Forventede resultater 2023:

- En prosessplan for arbeidet med å revidere retningslinjer er vedtatt tidlig våren 2023
- Arbeidsgruppen har levert et forslag til reviderte retningslinjer i løpet av høsten 2023

Forventede resultater 2024:

- Normer for undervisning, pensum og vurdering på emner er revideres i løpet av 2024

HF's tiltak 11: Grønn hverdag på HF

HF skal jobbe for å realisere målet i egen strategi om at studenter og ansatte skal kunne ta miljøbevisste valg i sin studie- og arbeidshverdag. For å bidra i arbeidet med å nå klimamålene skal HF endre hvordan vi jobber og studerer, og redusere egne klimautslipp gjennom forpliktende tiltak knyttet til drift og reiser.

UiO vedtok i 2022 en klima- og miljøstrategi som skal følges opp i årlige tiltaksplaner, og som vil gi føringer for hvordan det klima- og miljøarbeidet skal implementeres på fakultetet.

HF ønsker bredt engasjement og en diskusjon om hvordan HF skal implementere klima- og miljø i sin drift.

Forventede resultater 2023:

- HF følger opp klima- og miljøarbeidet i tråd med føringene i UiOs klima- og miljøstrategi og HF strategi 2030
- HF's klima- og miljøarbeid har vært tema på ledersamlinger og samlinger på alle nivåer.

HF's tiltak 12: Strategiske satsinger 2024-2028

Strategiske satsinger 2024-28 innebærer at fakultetet setter av midler som skal bidra til å realisere HF's strategi 2030. Strategiske satsinger vil ha tre komponenter og forarbeidet gjøres i 2022-23.

Digitalisering i forskning og utdanning

Fakultetets strategi har et eget kapittel om «Digitalisering og teknologi». Her understrekes de nye mulighetene og kravene som det datadrevne samfunnet stiller oss overfor. Strategien peker på utfordringer som gjelder hele virksomheten, fra forskning og utdanning til drift og administrasjon. Målsettingene på dette området kan bare nås dersom hele organisasjonen blir engasjert. En strategisk satsing fra fakultetets side skal bidra til å legge forholdene til rette for at disse målsettingene kan oppfylles i løpet av det neste tiåret.

På bakgrunn av forslag fra en arbeidsgruppe som i 2022 har jobbet med å beskrive digitaliseringssatsingen, skal det i 2023 gjennomføres et forprosjekt som skal berede grunnen for en strategisk satsing fra og med 2024.

Bærekraft og miljø i forskning og utdanning

Bærekraft og miljø er sentralt i HF's strategi 2030: «Klimakrisen er et globalt problem som HF skal bidra til å løse med kunnskap om samspillet mellom menneske, natur og teknologi. Studentene må lære om slike komplekse samspill, slik at de kan bringe det med seg i sitt videre virke.» Kompetanse på bærekraft er noe av det arbeidslivet etterspør, og som vi vet engasjerer studenter.

Det settes ned en arbeidsgruppe som skal definere og beskrive en satsing på bærekraft og miljø, med avgrensninger, virkemidler og mål. Resultatene av dette arbeidet vil være grunnlag for eventuelt forarbeid i 2023 og en satsing fra 2024.

Utllysning av prosjektmidler

Den tredje delen av strategiske satsinger vil være mindre styrt, men en tildeling av prosjektmidler etter søknad skal fortsatt ha som forutsetning at prosjektene bidrar til å realisere fakultetets strategi 2030.

Avgrensninger og vurderingskriterier skal utarbeides, og en utlysning og søknadsprosess gjennomføres i 2023.

Forventede resultater 2023:

- Forprosjekt til digitaliseringssatsingen er gjennomført
- En bærekraftsatsing er definert og beskrevet
- Utllysning og tildeling av prosjektmidler er gjennomført.

Forventede resultater 2024

- Strategiske satsinger 2024-28 har startet opp

HF's tiltak 13: UiO SAK og prosessforbedring

Gjennom et samarbeid med resten av universitets- og høyskolesektoren (UH-sak) skal UiO bytte ut dagens løsninger for saksbehandling og arkivering med en plattform for saksbehandling, dokumentasjonsforvaltning og digitalisering av saksbehandlingsprosesser. Fakultetet skal følge opp implementeringen av denne tjenesten. Utrulling av det nye systemet på UiO er planlagt gjennomført i 2023.

Forventede resultater 2023-2024:

- UiO SAK og prosessforbedring er implementert i organisasjonen.